

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ..... สำนักบริหารกลาง ฝ่ายบริหารทั่วไป โทร. ๐ ๒๐๑๖ ๘๘๘๘ ต่อ ๒๑๑๖,๒๑๑๘

ที่ กษ ๐๔๐๑/ว ๔๕๓ ..... วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘

เรื่อง เอกสารแจ้งเวียน

เรียน อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการศูนย์ และ ผู้อำนวยการกอง
ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑ - ๑๐
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน และ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ทุกจังหวัด
ผู้อำนวยการกลุ่มและหัวหน้าฝ่ายในสังกัดสำนักบริหารกลาง

สำนักบริหารกลาง ขอส่งสำเนา หนังสือ ประกาศ ระเบียบ คำสั่ง
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๘ เรื่อง รายชื่อผู้ผ่านการประเมินบุคคลให้เข้ารับการประเมินผล
งานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ (นางสาวสิทธิณี สุวรรณชาติ และ
นางสาวกนกอร สุนทรสวัสดิ์)

- จึงเรียนมาเพื่อ โปรดทราบ
 โปรดทราบและถือปฏิบัติ
 โปรดทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง
 โปรดทราบและแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบต่อไป

(นางสาวชณิญา หิรัญสุทธิ)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง

ประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
เรื่อง รายชื่อผู้ผ่านการประเมินบุคคลให้เข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขั้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ประเภทวิชาการ ระดับชำนาญการ

ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๖/ว ๕ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗ เรื่อง หลักเกณฑ์
วิธีการ และเงื่อนไขการย้าย การโอน หรือการเลื่อนข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
ประเภทวิชาการ นั้น

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ดำเนินการประเมินบุคคล โดยพิจารณาจากคุณสมบัติบุคคล
และความพร้อมในการจัดทำผลงาน ได้แก่ คำโครงการเรื่องผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน
จำนวน ๑ เรื่อง และข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน จำนวน ๑ เรื่อง แล้ว ผลปรากฏว่า
มีข้าราชการ ผู้ขอรับการประเมินบุคคล รายนางสาวสิทธิณี สุวรรณชาติ และนางสาวกนกอร สุนทรสวัสดิ์
ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.พ. และกรมกำหนด รวมทั้งมีความพร้อมในการจัดทำผลงาน
โดยมีการรับรองสัดส่วนการจัดทำผลงาน โดยผู้เกี่ยวข้องและผู้บังคับบัญชาตามลำดับ ดังรายละเอียดแนบท้าย
ประกาศนี้

อนึ่ง สำหรับคำโครงการเรื่องผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน สัดส่วน
การจัดทำผลงาน และข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน ปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้
หากผู้ใดประสงค์จะทักท้วงให้ยื่นคำทักท้วงเป็นลายลักษณ์อักษรต่อกลุ่มบริหารทรัพยากรบุคคล สำนักบริหารกลาง
ภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ประกาศ โดยถ้าพ้นกำหนดดังกล่าวไม่มีผู้ใดทักท้วง ให้ผู้ผ่านการประเมินบุคคล
รายดังกล่าว จัดทำเอกสารประกอบการประเมินบุคคลและผลงานเพื่อเข้ารับการประเมินฯ กำหนดระยะเวลา
การจัดทำผลงาน ๒ เดือน นับตั้งแต่วันที่ประกาศ ส่งยังกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เพื่อดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข)
อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นางสาวสิทธิณี สุวรรณชาติ

◆ ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการตรวจสอบบัญชีปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ 1255

ฝ่ายบริหารงานตามนโยบาย สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สงขลา สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 9

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน ปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงาน รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี แผนปฏิบัติการกระทรวง และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ติดตามและประเมินผล แผน - ผล ตัวชี้วัดตามงบประมาณ และคำรับรองการปฏิบัติงาน งานโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กรมกำหนด รวมทั้งรายงาน แผน - ผลการปฏิบัติงาน พัฒนาคำแนะนำด้านบัญชีให้แก่กลุ่มเป้าหมายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการต่าง ๆ อาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี เกษตรกร ประชาชนทั่วไป รวมทั้งบูรณาการสอนและบริหารจัดการบัญชีรับจ่ายในครัวเรือนกับหน่วยงานอื่น ติดตามและประเมินผลโครงการพิเศษต่าง ๆ ตามที่รัฐบาล กระทรวง และกรมมอบหมาย ตลอดจนปฏิบัติงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ งานบุคคล งบประมาณ งานการเงินการบัญชี และพัสดุครุภัณฑ์ ของสำนักงาน และปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรมตามที่ได้รับมอบหมาย

◆ ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ 1255

ฝ่ายบริหารงานตามนโยบาย สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สงขลา สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 9

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง ปฏิบัติงานในฐานะผู้ชำนาญการ รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระยะ 5 ปี แผนปฏิบัติการกระทรวง และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ติดตามและประเมินผล แผน - ผล ตัวชี้วัดตามงบประมาณ และคำรับรองการปฏิบัติงาน งานโครงการ และกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กรมกำหนด รวมทั้งรายงาน แผน - ผลการปฏิบัติงาน พัฒนาคำแนะนำด้านบัญชีให้แก่กลุ่มเป้าหมายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และโครงการต่าง ๆ อาสาสมัครเกษตรด้านบัญชี เกษตรกร ประชาชนทั่วไป รวมทั้งบูรณาการสอนและบริหารจัดการบัญชีรับจ่ายในครัวเรือนกับหน่วยงานอื่น ติดตามและประเมินผลโครงการพิเศษต่าง ๆ ตามที่รัฐบาล กระทรวง และกรมมอบหมาย ตลอดจนปฏิบัติงานบริหารทั่วไป งานสารบรรณ งานบุคคล งบประมาณ งานการเงินการบัญชี และพัสดุครุภัณฑ์ ของสำนักงาน และปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรมตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ 2 ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

1. เรื่อง การตรวจสอบบัญชีธุรกิจสินเชื่อ
กรณีศึกษา สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จำกัด จังหวัดสงขลา
2. ระยะเวลาการดำเนินการ ปีงบประมาณ 2567

3. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

3.1 พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม

3.2 ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563

3.3 ระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ว่าด้วยการสอบบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. 2562

3.4 มาตรฐานการสอบบัญชีที่เกี่ยวข้อง

3.5 หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ เรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดวงชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

3.6 คู่มือการวางแผนงานสอบบัญชีสหกรณ์ ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี การจัดทำแผนการสอบบัญชีโดยรวม และการจัดทำแนวการสอบบัญชี

3.7 คู่มือการจัดทำงบการเงิน สหกรณ์ประเภทออมทรัพย์

3.8 คู่มือ EWP

3.9 แนวทางการบริหารจัดการงานสอบบัญชี สำหรับผู้สอบบัญชีภาครัฐ ปีงบประมาณ 2567

3.10 ข้อมูลของสหกรณ์ ได้แก่ ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ ลักษณะทั่วไป โครงสร้างการบริหารงาน ลักษณะการดำเนินธุรกิจ มติที่ประชุมใหญ่และมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจสินเชื่อ

4. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

4.1 หลักการและเหตุผล

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาดไทย จำกัด เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ มีระดับความยากในการตรวจสอบบัญชีอยู่ในระดับปานกลาง และเป็นสหกรณ์ที่ผู้สอบบัญชีต้องปฏิบัติงานสอบในระบบกระดาษทำการอิเล็กทรอนิกส์ (EWP) ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคมทุกปี สหกรณ์ดำเนินธุรกิจสินเชื่อเพียงด้านเดียว และจัดทำเอกสารหลักฐานประกอบการบันทึกบัญชีพร้อมทั้งการบันทึกบัญชี การจัดทำงบการเงิน จัดทำด้วยมือทั้งหมด ซึ่งสหกรณ์มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่ เพียง 2 คน คือ เจ้าหน้าที่บัญชีและเจ้าหน้าที่การเงิน ในระหว่างปีบัญชีสหกรณ์มีการเปลี่ยนแปลงเจ้าหน้าที่บัญชีจำนวน 3 ราย ซึ่งเจ้าหน้าที่แต่ละรายไม่ได้ศึกษาระเบียบและข้อบังคับของสหกรณ์ให้ชัดเจน ไม่มีการซักซ้อมหรือสอนแนะนำงานในหน้าที่ความรับผิดชอบระหว่างกัน ทำให้การจัดทำบัญชีของสหกรณ์ขาดความต่อเนื่อง ไม่เป็นปัจจุบัน ประกอบกับสหกรณ์จัดจ้างเจ้าหน้าที่บัญชีคนปัจจุบันในเดือนพฤศจิกายน 2566 ซึ่งใกล้สิ้นปีบัญชี ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่บัญชีไม่เข้าใจเกี่ยวกับเอกสารต่างที่ใช้ในการดำเนินงานของสหกรณ์ เนื่องจากไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน และไม่ได้รับการสอนหรือแนะนำเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนการจัดทำบัญชีของสหกรณ์ ส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในการจัดทำเอกสารประกอบการบันทึกบัญชี เกิดความผิดพลาดในการบันทึกบัญชีต่างๆ และเมื่อเกิดความผิดพลาดบันทึกรายการปรับปรุงไม่ถูกต้อง บันทึกชำระหนี้ในบัญชีย่อยลูกหนี้ไม่ครบถ้วน ไม่ถูกต้อง จัดเก็บรายละเอียดประกอบงบการเงินและการแยกอายุหนี้ไม่ได้ คำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไม่ได้ ไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนรายละเอียดต่าง ๆ ของรายการบัญชีที่เกิดขึ้นในรอบปีบัญชีและจัดทำงบการเงินไม่ถูกต้อง ตลอดจนปฏิบัติไม่เป็นไปตามระเบียบที่สหกรณ์กำหนด จึงทำให้จัดส่งงบการเงินได้ล่าช้า ดังนั้น การตรวจสอบธุรกิจสินเชื่อจึงนับว่ามีความสำคัญ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ในการตรวจสอบธุรกิจสินเชื่อ เพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสาร หลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอในการแสดงความเห็นต่องบการเงินให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชี และระเบียบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด จึงได้ทำการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางให้กับผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีในการตรวจสอบธุรกิจสินเชื่อ

4.2 วัตถุประสงค์ในการจัดทำผลงาน

1. เพื่อศึกษาลักษณะทั่วไปของสหกรณ์ ลักษณะการดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ผังโครงสร้างการบริหารและระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์
2. เพื่อให้ได้แนวทางการตรวจสอบบัญชีด้านธุรกิจสินเชื่อที่ถูกต้องตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
3. เพื่อทราบปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงาน และสามารถกำหนดเทคนิคการตรวจสอบบัญชีรวมทั้งกำหนดวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสหกรณ์

4.3 ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาเฉพาะการตรวจสอบบัญชีด้านธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยหาดใหญ่ จำกัด จังหวัดสงขลา สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2566

4.4 ขั้นตอนในการดำเนินการ

4.4.1 การวางแผนการสอบบัญชี โดยใช้กระดาดำทำการอิเล็กทรอนิกส์ (EWP)

- การวิเคราะห์โครงสร้างทางการเงินและสแกนธุรกรรมเชิงลึกของสหกรณ์
- ระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชี
- กำหนดระดับความมีสาระสำคัญของแผนการสอบบัญชีโดยรวมในกระดาดำทำการอิเล็กทรอนิกส์ (EWP)

- จัดทำแนวการสอบบัญชี
- ประชุมวางแผนร่วมกับทีมงาน

4.4.2 การปฏิบัติงานสอบบัญชี

- ปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี และประจำปี
- จัดทำกระดาดำทำการ รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีและบันทึกผลการตรวจสอบบัญชีระหว่างปี ประจำปีในระบบ EWP

4.4.3 การรายงานผลการสอบบัญชี

- สรุปผลการตรวจสอบ และจัดทำข้อสังเกตที่ได้จากการตรวจสอบบัญชีธุรกิจสินเชื่อในการสอบบัญชีระหว่างปีและสอบบัญชีประจำปี
- จัดทำรายงานของผู้สอบบัญชี และรายงานผลการตรวจสอบบัญชีระหว่างปีและประจำปี
- บันทึกผลการปฏิบัติงานในระบบสารสนเทศ

5. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

5.1 ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีสามารถปฏิบัติงานด้านธุรกิจสินเชื่อได้เป็นไปตามแผนการปฏิบัติงาน

5.2 ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีสามารถปฏิบัติงานด้านธุรกิจสินเชื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

6. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

6.1 สหกรณ์สามารถนำรายงานผลการตรวจสอบบัญชี ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะด้านธุรกิจสินเชื่อไปพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6.2 ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชี สามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานสอบบัญชีของสหกรณ์ที่มีลักษณะการดำเนินธุรกิจด้านสินเชื่อ

7. ความยุ่งยาก...

7. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมหาดไทย จำกัด เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ และมีความยากในการสอบบัญชี อยู่ในระดับปานกลาง ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี สหกรณ์ดำเนินธุรกิจด้านเดียว คือ ธุรกิจให้สินเชื่อกับสมาชิก ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2566 มีสมาชิกจำนวน 104 ราย ทุนดำเนินงานทั้งสิ้นจำนวนเงิน 12,365,207.84 บาท ปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น จำนวนเงิน 11,452,90.00 บาท ผลการดำเนินงานมีกำไรสุทธิ จำนวนเงิน 593,834.22 บาท ในระหว่างปี 2566 สหกรณ์มีการจ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิกเป็นเงินกู้ฉุกเฉิน 133 สัญญา 68 ราย จำนวนเงิน 2,728,500.00 บาท และเงินกู้สามัญ 51 สัญญา 50 ราย จำนวนเงิน 8,724,400.00 บาท ณ วันสิ้นปีบัญชี มีลูกหนี้เงินให้กู้คงเหลือ จำนวนเงิน 10,146,483.46 บาท แยกเป็นลูกหนี้เงินกู้ จำนวนเงิน 9,810,257.00 บาท ลูกหนี้ระหว่างดำเนินคดี จำนวนเงิน 152,053.46 และลูกหนี้ขาดสมาชิกภาพ จำนวนเงิน 184,173.00 บาท ในการดำเนินงานของสหกรณ์มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่ 2 คน คือเจ้าหน้าที่บัญชี และเจ้าหน้าที่การเงิน โดยไม่มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่สินเชื่อ ในการให้เงินกู้แก่สมาชิกเจ้าหน้าที่การเงินจึงทำหน้าที่สินเชื่อควบคู่ไปด้วย ตั้งแต่คำขอกู้ สัญญาเงินกู้ สัญญาค้ำประกัน และนำเสนอขออนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ พร้อมกับจ่ายเงินกู้ให้กับสมาชิก ออกใบรับเงินกู้ ใบเสร็จรับเงิน และบันทึกรายละเอียดในทะเบียนคุมสัญญาเงินกู้ ทะเบียนคุมผู้กู้และค้ำประกัน บันทึกบัญชีย่อยลูกหนี้แต่ละรายด้วยมือทุกชั้นตอน ด้านเจ้าหน้าที่บัญชีทำการบันทึกรายการในสมุดเงินสด สมุดรายวันทั่วไป และผ่านรายการไปสมุดบัญชีแยกประเภทด้วยมือทุกชั้นตอนเช่นกัน ซึ่งระหว่างปี สหกรณ์มีการปรับเปลี่ยนเจ้าหน้าที่บัญชีจำนวน 3 ราย ทำให้การบันทึกบัญชีขาดความต่อเนื่องกัน ไม่เป็นปัจจุบัน ไม่ได้ศึกษาข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์อย่างเพียงพอ ไม่มีการส่งมอบงานระหว่างกัน ไม่มีการซักซ้อมอบรม หรือแนะนำการปฏิบัติงานต่างๆ ให้กับเจ้าหน้าที่คนใหม่ที่ยังไม่มีประสบการณ์การทำงาน ทำให้การบันทึกบัญชีมีความผิดพลาด และไม่มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานจากคณะกรรมการ ส่งผลไม่สามารถจัดทำรายละเอียดประกอบงบการเงินแต่ละบัญชีได้ รวมทั้งไม่สามารถจัดทำรายละเอียดการแยกอายุของลูกหนี้ และจัดหางบการเงินไม่ถูกต้อง ทำให้การตรวจสอบบัญชีต้องใช้วิธีการตรวจสอบเนื้อหาสาระเพิ่มขึ้น รวมทั้งการตรวจสอบด้านธุรกิจสินเชื่อจึงมีความยุ่งยากและต้องใช้เวลาในการตรวจสอบนานมากขึ้นกว่าปกติ ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีต้องใช้ความรู้ ความสามารถ เทคนิค ทักษะและประสบการณ์ในการตรวจสอบตามกระบวนการปฏิบัติงานสอบบัญชี โดยปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ และรวบรวมหลักฐานเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอในการแสดงความเห็นต่องบการเงินเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

8. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

- 8.1 ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับระบบการควบคุม ไม่ได้กำหนดให้มีการสอบทานงานระหว่างด้านการเงินและบัญชี
- 8.2 ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีต้องศึกษาหาความรู้เรื่องการฟ้องร้องดำเนินคดีกรณีต่างๆ
- 8.3 สหกรณ์มีข้อจำกัดด้านผลตอบแทนในการจัดจ้างเจ้าหน้าที่บัญชี ทำให้เจ้าหน้าที่บัญชีลาออกบ่อยและส่งผลกระทบต่อทีมงานของผู้สอบบัญชีต้องสอนแนะนำการจัดทำรายละเอียดต่างๆ ซ้ำๆ

9. ข้อเสนอแนะ

- 9.1 สหกรณ์ควรส่งเสริมให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีได้รับการอบรมพัฒนาความรู้ในการจัดทำบัญชี และงบการเงิน เพื่อประโยชน์ในการบริหารงาน
- 9.2 สหกรณ์ควรศึกษาและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามคำสั่ง ระเบียบ ข้อบังคับสหกรณ์ หรือระเบียบและคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์

10. การเผยแพร่ผลงาน -

11. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

1) นางสาวสุดใจ สร้อยสุวรรณ	สัดส่วนผลงาน	ร้อยละ 10
2) นางสาวพรรณิ ปาดังตะโร	สัดส่วนผลงาน	ร้อยละ 10

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(นางสาวสิทธิณี สุวรรณชาติ)

ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินงานข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
นางสาวสุดใจ สร้อยสุวรรณ	
นางสาวพรรณิ ปาดังตะโร	

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ)

(นางจรีพร ศิริรังษี)

ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สงขลา

(ลงชื่อ)

(นางสาวณิชภาพร สังฆะโต)

ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 9

แบบการเสนอข้อเสนอแนวคิดการพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ)

๑. เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบการจัดเก็บแฟ้มข้อมูลเกี่ยวกับข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ และงบการเงินของ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์

๒. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเทคโนโลยีเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งสำคัญในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ซึ่งกรมตรวจบัญชี สหกรณ์ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีการพัฒนาโปรแกรมระบบบัญชีต่างๆ ไว้ให้บริการแก่สหกรณ์ และมีการพัฒนา อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ภารกิจหลักของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สงขลาปฏิบัติงานสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีและ ผู้ช่วยผู้สอบบัญชี ต้องใช้ความรู้ความชำนาญ และสามารถปฏิบัติงานสอบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบ บัญชีและระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ อีกทั้งต้องศึกษารายละเอียดข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ และงบการเงินของ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร เมื่อสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรมีการแก้ไขข้อบังคับ และระเบียบต่างๆ ให้สอดคล้อง กับการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ปริมาณข้อบังคับและระเบียบต่างๆ ของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ใช้ งานอยู่ในปัจจุบันและที่ยกเลิกการใช้งานแล้วมีจำนวนมาก ไม่สามารถจัดเก็บเข้าแฟ้มข้อมูลที่มีขนาดจำกัดได้ ตลอดจนพื้นที่ในการจัดเก็บแฟ้มข้อมูลมีขนาดจำกัดและต้องเก็บรักษาไว้จนกว่าจะยกเลิกข้อบังคับ และระเบียบ นั้น เมื่อครบกำหนดระยะเวลาสำนักงาน ได้ดำเนินการทำลายเอกสารดังกล่าว ทำให้ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีเข้าถึง ข้อมูลได้ยาก หากมีการจัดเก็บที่เป็นหมวดหมู่เป็นระบบ จะทำการค้นหาข้อมูลต่างๆ เป็นไปโดยสะดวกและ รวดเร็ว

สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดสงขลา มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๘๘ แห่ง ซึ่งปริมาณการจัดเก็บข้อมูล ข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ และงบการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จึงมีจำนวนมากตามปริมาณดังกล่าว ซึ่ง การจัดเก็บแฟ้มข้อมูลเกี่ยวกับข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ และงบการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จัดเก็บ ข้อมูลด้วยระบบมือ ทำให้การค้นหาข้อมูลมีความล่าช้าและยุ่งยาก จึงเสนอแนวคิดในการจัดเก็บแฟ้มข้อมูล เกี่ยวกับข้อบังคับ ระเบียบต่างๆและงบการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ออนไลน์ เพื่อใช้อ้างอิงในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง รวดเร็ว มีระบบจัดเก็บข้อมูลที่ Update เป็นปัจจุบัน ค้นคว้า ได้รวดเร็วและทันเหตุการณ์ สามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้องตามที่กำหนดเป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชี รวมถึง ผู้สอบทานงานสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการให้ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะจากการสอบทานงานสอบบัญชีได้ อย่างถูกต้อง

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

๓.๑ บทวิเคราะห์

จากหลักการและเหตุผลข้างต้นจะเห็นว่า จำนวนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในจังหวัดสงขลา มี จำนวนมาก ทำให้การจัดเก็บข้อมูล ข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ และงบการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จำเป็นต้องใช้พื้นที่ในการจัดเก็บ ดังนั้นจึงมีแนวคิดในการพัฒนาระบบการจัดเก็บแฟ้มข้อมูลเกี่ยวกับข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ และงบการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์สงขลา ให้อยู่ในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ เพื่อลดระยะเวลาในการค้นหาข้อมูลและสามารถ สืบค้นข้อมูลได้ในทุกสถานที่ที่ต้องการ โดยที่ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีไม่จำเป็นต้องอยู่ประจำ ณ สำนักงานตรวจ บัญชีสหกรณ์สงขลาเท่านั้น และเป็นการเพิ่มพื้นที่ในการใช้งานของสำนักงานให้มีมากขึ้น

๓.๒ แนวความคิด

จากปัญหาดังกล่าว ผู้เสนอแนวคิดเห็นว่า ควรมีการจัดเก็บแฟ้มข้อมูลเกี่ยวกับข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ และงบการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ให้สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบในการค้นหาแฟ้ม ข้อมูลจากระบบมือเป็นรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยการออกแบบหัวข้อเมนูที่จัดเก็บอย่างเป็น ระบบ ให้สามารถค้นหาข้อมูลได้สะดวก รวดเร็ว โดยใช้ระบบฐานข้อมูล Google Drive คือ การเก็บข้อมูลใน รูปแบบของ Cloud Storage ผู้รวบรวมแฟ้มข้อมูลสามารถ Update เปลี่ยนแฟ้มข้อมูลที่ยกเลิกหรือออกใหม่ ให้เป็นปัจจุบันได้ทันที ซึ่งไฟล์ข้อมูลถูกเก็บไว้บนเซิร์ฟเวอร์ของ Google เพื่อให้การค้นหาข้อบังคับ ระเบียบ ต่างๆ และงบการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร มีความสะดวก รวดเร็ว

๓.๓ ข้อเสนอแนะ

โดยมีแนวคิดออกแบบระบบการจัดเก็บไฟล์ข้อมูลเป็น ๓ ส่วน และจัดเก็บเมนูย่อยในการ ค้นหาตามกลุ่ม/ประเภท ของไฟล์ข้อมูลที่จัดเก็บ ดังนี้ ส่วนที่ ๑ ประเภทของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ส่วนที่ ๒ ที่ตั้งของสำนักงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ส่วนที่ ๓ ประเภทของข้อมูล เช่น ข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ และงบการเงินประจำปีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- ๑) สำรวจความต้องการใช้ข้อมูลของกลุ่มเป้าหมาย
- ๒) ออกแบบวิธีการจัดเก็บ แบ่งเป็นส่วนๆ และออกแบบวิธีการใช้งานข้อมูล
- ๓) สร้างบัญชี Account ของผู้ใช้งาน เพื่อเป็นแหล่งเก็บไฟล์ข้อมูลบน Google Drive โดย เข้าไปที่ drive.google.com และลงชื่อใช้งาน
  - ๔) เตรียมเอกสารข้อบังคับ ระเบียบ และงบการเงินของสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร เพื่อนำไป สแกนเก็บข้อมูลไว้
  - ๕) บันทึกข้อมูลไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยแยกเป็นไฟล์เตอร์ต่างๆ ตามประเภทของ สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร ที่ตั้งของสำนักงานสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร และงบการเงินประจำปีของสหกรณ์จากนั้น
    - ๖) จากนั้นอัปโหลด อัปโหลดไฟล์ข้อมูลเข้าไปใน Google Drive โดยแยกไฟล์เป็นไฟล์เตอร์ต่างๆ
    - ๗) ประชุมกลุ่มเป้าหมาย เพื่อชี้แจงวิธีการใช้งานข้อมูลในระบบ
    - ๘) ดำเนินการสร้าง QR Code
    - ๙) ส่งเข้ากลุ่มไลน์ของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สงขลาและจัดทำเป็นโน้ตไว้
    - ๑๐) ประเมินผลโดยสำรวจความพึงพอใจผู้ใช้บริการระบบจัดเก็บแฟ้มข้อมูลเกี่ยวกับข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ และงบการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยมี ความพึงพอใจระดับมาก ร้อยละ ๕๐ ของแบบสำรวจที่ได้รับการตอบกลับ ดังนี้

- ๑๐.๑ ขั้นตอนการเข้าใช้ระบบไม่ยุ่งยากซับซ้อนและมีความคล่องตัว
- ๑๐.๒ ระบบจัดเก็บมีการอัปเดตข้อมูลเป็นปัจจุบัน
- ๑๐.๓ ความพึงพอใจที่มีต่อระบบจัดเก็บข้อมูลฯ โดยภาพรวม
- ๑๐.๔ ข้อเสนอแนะวิธีการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้น

๓.๔ ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

- ๑) การสแกน QR Code สำหรับโทรศัพท์หรืออุปกรณ์อื่นๆ บางรุ่น ไม่สามารถดาวน์โหลดได้ ดังนั้นต้องสร้างจากเว็บไซต์สำหรับสร้าง QR Code ที่มีคุณภาพและความละเอียดสูง
- ๒) การสแกนเอกสารต้นฉบับ เนื่องด้วยการสแกนเอกสารมีจำนวนมาก ทำให้การนำเข้าของ ข้อมูลมีความล่าช้า และเครื่องสแกนมีเพียงเครื่องเดียว ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างทันท่วงที แนวทางแก้ไขโดย สแกนเอกสารที่ได้รับทันที และใช้อุปกรณ์อื่นๆ ที่สามารถสแกนได้ เพื่อลดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

๓) การจัดเก็บข้อมูลในระบบ Google Drive มีพื้นที่เก็บข้อมูลขนาด ๑๕ GB อาจทำให้ไม่เพียงพอกับข้อมูลทั้งหมดที่มีอยู่

๔) การค้นหาข้อมูล อาจจะใช้เวลานาน เนื่องจากข้อมูลต้นฉบับเป็นการสแกนจากกระดาษ จึงใช้เมนูคัดค้นหาไม่ได้

๕) การค้นหาข้อมูลนอกที่ตั้งสำนักงาน จำเป็นต้องวางแผนล่วงหน้าหรือแจ้งผู้ดูแลระบบข้อมูลดังกล่าว เพื่อทำการแชร์ไฟล์ข้อมูลให้สามารถใช้นอกที่ตั้งสำนักงานได้

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๔.๑ ผู้สอบบัญชี และผู้ช่วยผู้สอบบัญชี สามารถสืบค้นข้อมูลข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ และงบการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้ตามต้องการ แม้ไม่ได้ปฏิบัติงานที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สงขลา

๔.๒ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สงขลา สามารถบริหารพื้นที่ในการใช้งานได้มากขึ้น

๔.๓ เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บแฟ้มข้อมูล สามารถนำข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ และงบการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรจัดเก็บได้อย่างรวดเร็ว และเป็นปัจจุบัน

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สงขลา มีระบบจัดเก็บแฟ้มข้อมูลเกี่ยวกับข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ และงบการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ จำนวน ๑ ระบบ

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ประเมินผลโดยสำรวจความพึงพอใจผู้ใช้บริการระบบจัดเก็บแฟ้มข้อมูลเกี่ยวกับข้อบังคับ ระเบียบต่างๆ และงบการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ โดยมีความพึงพอใจระดับมาก ร้อยละ ๕๐ ของแบบสำรวจที่ได้รับการตอบกลับ

สีทิธี

(นางสาวสีทิธี สุวรรณชาติ)

ผู้ขอประเมิน

วันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๘

แบบการเสนอผลงาน
(ระดับชำนาญการ)

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลบุคคล/ตำแหน่ง

ชื่อผู้ขอประเมิน นางสาวกนกอร สุนทรสวัสดิ์

◆ ตำแหน่งปัจจุบัน นักวิชาการตรวจสอบบัญชีปฏิบัติการ ตำแหน่งเลขที่ ๑๒๕๖

ฝ่ายตรวจสอบบัญชี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สงขลา สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๙

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งปัจจุบัน มีหน้าที่ความรับผิดชอบปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงาน รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชีโดยสอบถามความถูกต้องของการวางแผนงานสอบบัญชี การปฏิบัติงานตรวจสอบ การแสดงความคิดเห็นต่องบการเงิน และการจัดทำรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีจากกระดาษทำการ งบการเงิน และการเปิดเผยข้อมูล รวมทั้งรายงานการสอบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชี และระเบียบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด พร้อมทั้งสอบถาม วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรจากรายงานการสอบบัญชี งบการเงิน และกระดาษทำการของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งสรุปและแจ้งผลการวิเคราะห์เพื่อสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ พร้อมกำกับดูแลงานสอบบัญชีสหกรณ์โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและบุคคลอื่น และตรวจสอบบัญชีของผู้ชำระบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เลิก พร้อมทั้งปฏิบัติร่วมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรมตามที่ได้รับมอบหมาย

◆ ตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญการ ตำแหน่งเลขที่ ๑๒๕๖

ฝ่ายตรวจสอบบัญชี สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สงขลา สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๙

หน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งที่จะแต่งตั้ง มีหน้าที่ความรับผิดชอบปฏิบัติงานในฐานะชำนาญการ รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งควบคุมคุณภาพงานสอบบัญชี โดยสอบถามความถูกต้องของการวางแผนงานสอบบัญชี การปฏิบัติงานตรวจสอบ การแสดงความคิดเห็นต่อ งบการเงินและการจัดทำรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีจากกระดาษทำการ งบการเงิน และการเปิดเผย ข้อมูล รวมทั้งรายงานการสอบบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กำหนด พร้อมทั้งสอบถาม วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรจากรายงานการสอบบัญชี งบการเงิน และกระดาษทำการของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร รวมทั้งสรุป และแจ้งผลการวิเคราะห์เพื่อสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรนำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการ พร้อมกำกับดูแลงานสอบบัญชีสหกรณ์โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและบุคคลอื่น และตรวจสอบบัญชีของผู้ชำระบัญชีของ สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่เลิก พร้อมทั้งปฏิบัติร่วมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของกรมตามที่ได้รับมอบหมาย

ส่วนที่ ๒ ผลงานที่เป็นผลการปฏิบัติงานหรือผลสำเร็จของงาน

๑. เรื่อง การตรวจสอบบัญชีธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรระจนะ จำกัด จังหวัดสงขลา สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

๒. ระยะเวลาการดำเนินการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

๓. ความรู้ ความชำนาญงาน หรือความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๑. พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒. ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๓

๓. ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยมาตรฐานขั้นต่ำในการควบคุมภายในและการรักษาความปลอดภัย สำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ประมวลผลข้อมูล พ.ศ. ๒๕๕๓

๔. ระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ว่าด้วยการสอบบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

๕. ระเบียบ ประกาศ และคำแนะนำที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีของสหกรณ์

๖. มาตรฐานการสอบบัญชี

๗. คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการบัญชีและการสอบบัญชีสหกรณ์ และแนวทางการบริหารจัดการงานสอบบัญชี สำหรับผู้สอบบัญชีภาครัฐ ปีงบประมาณ ๒๕๖๗

๘. บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร หมวด ๔ ภาษีมูลค่าเพิ่ม

๙. มาตรฐานการบัญชีฉบับที่ ๒ เรื่องสินค้าคงเหลือ

๑๐. ข้อมูลเกี่ยวกับสหกรณ์ ข้อบังคับ ระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์ มติที่ประชุมใหญ่ มติที่ประชุม คณะกรรมการดำเนินการ โครงสร้างการบริหารงาน ระบบบัญชี และระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์

๔. สรุปสาระสำคัญ ขั้นตอนการดำเนินการ และเป้าหมายของงาน

๔.๑ หลักการและเหตุผล

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ มีภารกิจหลักในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป มีความโปร่งใสตรวจสอบได้ ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีจำเป็นต้องมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักฐานที่เพียงพอเหมาะสม สามารถแสดงความเห็นต่องบการเงินได้ถูกต้อง

สหกรณ์การเกษตรระจนะ จำกัด เป็นสหกรณ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สงขลา ตั้งอยู่ใน อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก มีระดับความยากในการสอบบัญชีอยู่ในระดับยากมากที่สุด ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ สหกรณ์จัดทำบัญชีโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่หลากหลาย ดังนี้ โปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยเอกชน (โปรแกรม คุณสุวัฒน์ ชั้นเชื้อ) ได้แก่ ระบบสมาชิกและหุ้น, เงินให้กู้, เงินรับฝาก และระบบสินค้า โปรแกรมบริษัทบางจาก จำกัด ในการบันทึกรายการธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (ประเภทน้ำมันเชื้อเพลิง) โปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ในส่วนของระบบบัญชี ซึ่งการใช้งานแต่ละระบบนั้นแยกจากกันไม่ได้มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบงานย่อยไปสู่ระบบบัญชีแยกประเภท นอกจากนี้สินค้าที่สหกรณ์นำมาจำหน่ายมีหลายประเภท ซึ่งมีทั้งสินค้าที่ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มและไม่ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม ทั้งการขายสินค้าเป็นเงินสดและเงินเชื่อ รวมถึงการขายสินค้าให้แก่สมาชิกและบุคคลภายนอก สหกรณ์มีมูลค่ารายการเคลื่อนไหวแต่ละประเภทสินค้าในธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายสูง สหกรณ์ดำเนินธุรกิจ ๕ ด้าน ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ, ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย, ธุรกิจรวบรวมผลิตผล, ธุรกิจรวบรวมเพื่อแปรรูปน้ำยางสดและธุรกิจเงินรับฝาก ปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้นจำนวน ๕๘๕,๖๑๓,๙๓๘.๐๕ บาท ซึ่งธุรกิจหลักที่มีปริมาณธุรกิจมากที่สุดคือ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

จำนวน ๑๖๐,๒๖๐,๔๑๓.๘๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓๗ ของมูลค่าธุรกิจรวม ระหว่างปีมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าทั้งสิ้น จำนวน ๑๖๐,๒๖๐,๔๑๓.๘๔ บาท ต้นทุนขายสินค้าทั้งสิ้น จำนวน ๑๕๔,๗๗๒,๒๖๔.๘๑ บาท และสินค้าคงเหลือธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวน ๓,๑๕๙,๘๑๒.๕๕ บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่มีสาระสำคัญ ดังนั้น ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีจึงจำเป็นต้องใช้ความรู้ ความชำนาญ เทคนิคและประสบการณ์ในการตรวจสอบ เพื่อกำหนดขอบเขตการปฏิบัติงานตรวจสอบให้รัดกุมเหมาะสม และเพื่อให้มั่นใจว่ารายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นการแสดงรายการที่ถูกต้องและครบถ้วนในการแสดงความคิดเห็นต่องบการเงิน ผู้จัดทำผลงาน จึงสนใจที่จะศึกษาการตรวจสอบบัญชีด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของสหกรณ์การเกษตรจะนะ จำกัด เพื่อให้การปฏิบัติงานสอบบัญชีธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์และระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

๔.๒ วัตถุประสงค์ในการจัดทำผลงาน

๑. เพื่อศึกษาการดำเนินงานและการควบคุมภายในของสหกรณ์ด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย
๒. เพื่อศึกษากระบวนการในการตรวจสอบธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย
๓. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีสามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

๔.๓ ขอบเขตการดำเนินการ

ตรวจสอบด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ของสหกรณ์การเกษตรจะนะ จำกัด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

๔.๔ ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ

๑. การวางแผนงานสอบบัญชี
  - ๑.๑ ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ระบบงานและการควบคุมภายในของสหกรณ์ รวบรวมข้อมูลจากรายงานผลการตรวจสอบบัญชีและกระดาษทำการปีก่อน ศึกษาข้อบังคับ ระเบียบ รายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ มติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี และสอบถามข้อมูลจากเจ้าหน้าที่สหกรณ์ เพื่อทำความเข้าใจลักษณะสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจ ระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์ วิเคราะห์โครงสร้างทางการเงิน และวิเคราะห์ข้อมูลการทำธุรกรรมเชิงลึกของสหกรณ์
  - ๑.๒ ประเมินมาตรฐานขั้นต่ำการควบคุมภายในและการรักษาความปลอดภัยสำหรับสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรที่ใช้โปรแกรมระบบบัญชีคอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูล
  - ๑.๓ ระบุและประเมินความเสี่ยงในการสอบบัญชีเฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย
  - ๑.๔ จัดทำแผนการสอบบัญชีโดยรวมเฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย
  - ๑.๕ จัดทำแนวการสอบบัญชีเฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย
๒. การปฏิบัติงานสอบบัญชี
  - ๒.๑ การปฏิบัติงานสอบบัญชีระหว่างปี และประจำปี
  - ๒.๒ จัดทำกระดาษทำการที่เกี่ยวข้อง
๓. การรายงานผลการสอบบัญชี
  - ๓.๑ จัดทำรายงานของผู้สอบบัญชี
  - ๓.๒ จัดทำรายงานผลการตรวจสอบบัญชี

๕. ผลสำเร็จของงาน (เชิงปริมาณ/คุณภาพ)

๑. เชิงปริมาณ : ได้แนวทางการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

๒. เชิงคุณภาพ : ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีสามารถปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชีธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้เป็นไปตามมาตรฐานการสอบบัญชีและตามระเบียบที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

๖. การนำไปใช้ประโยชน์/ผลกระทบ

๑. ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตรวจสอบบัญชีด้านธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรที่มีลักษณะการดำเนินธุรกิจที่คล้ายกัน

๒. ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปเสนอแนะกับสหกรณ์ เพื่อใช้ในการปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓. สหกรณ์ได้รับคำแนะนำ ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการทำธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

๗. ความยุ่งยากและซับซ้อนในการดำเนินการ ให้ระบุความยุ่งยาก และซับซ้อนในการปฏิบัติงาน

สหกรณ์การเกษตรจะนะ จำกัด เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่มาก ความยากในการสอบบัญชี อยู่ในระดับยากมากที่สุด ปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ มีสมาชิกคนเหลือ ณ วันสิ้นปี จำนวน ๓,๔๒๑ ราย มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวน ๑,๐๑๐,๔๕๗,๓๘๘.๓๒ บาท ผลการดำเนินงานมีกำไรสุทธิ จำนวน ๒๑,๘๒๓,๘๓๒.๐๒ บาท สหกรณ์ดำเนินธุรกิจ ๕ ด้าน ได้แก่ ธุรกิจสินเชื่อ, ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย, ธุรกิจรวบรวมผลิตผล, ธุรกิจรวบรวมเพื่อแปรรูปน้ำยางสดและธุรกิจเงินรับฝาก ปริมาณธุรกิจรวมทั้งสิ้น จำนวน ๕๘๕,๖๑๓,๙๓๘.๐๕ บาท โดยแบ่งเป็นธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวน ๑๖๐,๒๖๐,๔๑๓.๘๔๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๓๗ ธุรกิจรวบรวมผลิตผล จำนวน ๑๔๔,๖๙๑,๘๔๗.๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๗๑ ธุรกิจสินเชื่อ จำนวน ๑๓๗,๔๑๔,๐๐๐.๐๐ บาท คิดเป็น ๒๓.๔๖ ธุรกิจเงินรับฝาก จำนวน ๑๑๒,๓๖๙,๙๘๘.๒๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๑๙ และธุรกิจแปรรูป จำนวน ๓๐,๘๗๗,๗๒๙.๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๕.๒๗ ของปริมาณธุรกิจทั้งสิ้น โดยสหกรณ์ได้ใช้โปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยเอกชน (โปรแกรม คุณสุวัฒน์ ชันเชื้อ) ได้แก่ ระบบสมาชิกและหุ้น, เงินให้กู้, เงินรับฝาก และระบบสินค้า นอกจากนี้สหกรณ์ได้ใช้โปรแกรมบริษัท บางจาก จำกัด ในการบันทึกรายการธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (ประเภทน้ำมันเชื้อเพลิง) และในส่วนของระบบบัญชีได้ใช้โปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งการใช้งานแต่ละระบบนั้นแยกจากกันไม่ได้ มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบงานย่อยไปสู่ระบบบัญชีแยกประเภท

จากการตรวจสอบธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวน ๑๖๐,๒๖๐,๔๑๓.๘๔๓ บาท สามารถแบ่งเป็นกลุ่มสินค้าประเภทการเกษตร สินค้าประเภทน้ำมัน สินค้าอื่น ๆ โดยสินค้าแต่ละประเภทมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าในปีบัญชี ๒๕๖๗ ดังนี้ สินค้าประเภทการเกษตร ได้แก่ ปุ๋ย อาหารสัตว์ เคมีการเกษตร วัสดุอุปกรณ์การเกษตร และเมล็ดพันธุ์พืช จำนวน ๑๘,๘๓๑,๑๒๗.๑๒ บาท สินค้าประเภทน้ำมัน ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น จำนวน ๑๑๗,๑๖๗,๙๓๑.๒๐ บาท สินค้าอื่น ๆ ได้แก่ ข้าวสารและสินค้าอุปโภคบริโภค จำนวน ๒๔,๒๖๑,๓๕๕.๕๒ บาท และถ้าหากพิจารณาถึงจำนวนสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปีสามารถแบ่งได้ ดังนี้ สินค้าประเภทการเกษตร คงเหลือจำนวน ๑,๐๙๕,๖๘๕.๓๐ บาท สินค้าประเภทน้ำมัน คงเหลือจำนวน ๑,๔๓๗,๓๒๙.๓๑ บาท สินค้าอื่น ๆ คงเหลือจำนวน ๖๒๖,๗๙๗.๙๔ บาท จะเห็นได้ว่าสินค้าที่สหกรณ์นำมาจำหน่ายมีหลายประเภทซึ่งมีทั้งสินค้าที่ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มและไม่ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มแต่ใบเสร็จรับเงินจากการขายสินค้าเรียงลำดับเลขที่ชุดเดียวกันไม่ได้มีการแยกการเรียงลำดับในแต่ละประเภท ส่งผลให้การตรวจความครบถ้วนในการส่งรายงานภาษีขายเกิดความยุ่งยาก และมูลค่ารายการเคลื่อนไหวแต่ละประเภทสินค้าในธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย เป็นจำนวนเงินที่มีสาระสำคัญ ในการตรวจสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีต้องกำหนดวิธีการตรวจสอบให้ครอบคลุมความเสี่ยงโดยเริ่มต้นตั้งแต่การสอบทานระเบียบสหกรณ์

สังเกตการณ์ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตรวจสอบยอดขายมาบัญชีสินค้าคงเหลือ ตรวจสอบเอกสาร หลักฐานการซื้อ-ขายสินค้า การบันทึกรายการซื้อ-ขายสินค้าในระบบโปรแกรมระบบสินค้าที่พัฒนาโดยเอกชน (โปรแกรม คุณสุวัฒน์ ชันเชื้อ) การออกรายงานการเคลื่อนไหวสินค้ารายสินค้าแต่ระบบบัญชีใช้โปรแกรมที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งโปรแกรมการทำงานไม่สัมพันธ์กับโปรแกรมบัญชี และทดสอบการคำนวณราคาสินค้าและการแสดงรายการมูลค่าสินค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปีบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ ๒ เรื่อง สินค้าคงเหลือ รวมถึงการขอคำยืนยันยอดจากลูกหนี้การค้าคงเหลือ ณ วันสิ้นปี เพื่อพิสูจน์ความอยู่จริงของลูกหนี้การค้าและสอบทานการประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ เนื่องจากการประมาณการต้องเป็นไปตามประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เรื่อง การประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมถึงการควบคุมใบเสร็จที่ออกจากโปรแกรมพบว่า สหกรณ์เริ่มต้นใบเสร็จรับเงินที่ออกจากระบบตามปีปฏิทิน ซึ่งไม่สัมพันธ์กับปีบัญชีของสหกรณ์ และการควบคุมการยกเลิกใบเสร็จรับเงินและใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ส่งผลให้ในระหว่างการเข้าตรวจสอบพบใบเสร็จรับเงินและใบเสร็จรับเงินยกเลิกไม่ครบถ้วนตามรายงานยกเลิกบางรายการมีเพียงในสำเนาฉบับแต่ไม่พบต้นฉบับ และการออกใบเสร็จรับเงินในส่วนของสินค้าที่ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยออกเอกสารใบเสร็จรับเงินเมื่อขายสินค้า และสินค้าที่ต้องนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗ นั้นออกใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี โดยเอกสารทั้ง ๒ ประเภทเป็นการออกเอกสารที่มีการเรียงลำดับต่อกัน ไม่ได้แยกการเรียงลำดับใบเสร็จรับเงินเป็น ๒ ส่วนตามประเภทเอกสาร ส่งผลต่อการยื่นรายงานภาษีขายตามประมวลรัษฎากร

๘. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

๑. สหกรณ์การเกษตรจะนะ จำกัด ใช้โปรแกรมเอกชน (คุณสุวัฒน์) ในการดำเนินงานธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายทั้งระบบ ยกเว้น ธุรกิจประเภทน้ำมัน สหกรณ์ใช้ระบบโปรแกรมระบบบัญชีพัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ แต่ในส่วนของธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (ยกเว้นธุรกิจปืมน้ำมัน) ที่พัฒนาโดยเอกชน (โปรแกรม คุณสุวัฒน์ ชันเชื้อ) ซึ่งโปรแกรมการทำงานไม่สัมพันธ์กับโปรแกรมบัญชี

๒. การออกใบเสร็จจากโปรแกรมพบว่า สหกรณ์เริ่มต้นใบเสร็จรับเงินที่ออกจากระบบตามปีปฏิทินซึ่งไม่สัมพันธ์กับปีบัญชีของสหกรณ์ ที่สิ้นสุด ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

๙. ข้อเสนอแนะ

๑. ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชี ต้องมีการศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ ให้เท่าทันเหตุการณ์ที่มีการปรับเปลี่ยนทั้งด้านมาตรฐานการสอบบัญชีและคู่มือปฏิบัติงานที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้การปฏิบัติงานสอบบัญชีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. สหกรณ์ ควรจัดให้มีการอบรมบุคลากรเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถทางด้านการบัญชี เพื่อให้สามารถจัดทำบัญชีได้อย่างเรียบร้อย ครบถ้วน และถูกต้อง สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการบันทึกบัญชีมาใช้เป็นกลยุทธ์ในการบริหารธุรกิจ และสามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลง

๓. สหกรณ์ควรส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับทักษะการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและเป็นไปตามการมอบหมายการปฏิบัติงาน

๔. สหกรณ์ต้องควบคุมการยกเลิกใบเสร็จรับเงินและใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี ใบเสร็จขาดหายสาเหตุที่โปรแกรมมีปัญหา และควรรายงานต่อผู้มีอำนาจทราบ

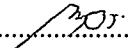
๑๐. การเผยแพร่ผลงาน -

๑๑. ผู้มีส่วนร่วมในผลงาน

นางนฤมล จันทร์เจริญ ผู้สอบบัญชี สัดส่วนของผลงาน ๑๕ %

นางณัฐธัญญา คล้ายแก้ว นักวิชาการตรวจสอบบัญชี สัดส่วนของผลงาน ๕ %

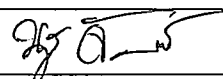
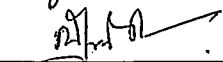
ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

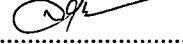
(นางสาวกนกอร...สุนทรสวัสดิ์)

ผู้ขอประเมิน

ขอรับรองว่าสัดส่วนการดำเนินงานข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

รายชื่อผู้มีส่วนร่วมในผลงาน	ลายมือชื่อ
นางนฤมล จันทร์เจริญ	
นางณัฐธัญญา คล้ายแก้ว	

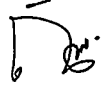
ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องกับความเป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....

(นางจรีพร ศิริรังษี)

ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สงขลา

ผู้บังคับบัญชาที่กำกับดูแล

(ลงชื่อ).....

(นางสาวณิชภาพร สังฆะโต)

ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๙

ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป

แบบการเสนอข้อเสนอนวัตกรรมพัฒนาหรือปรับปรุงงาน
(ระดับชำนาญการ)

๑. เรื่อง เครื่องมือช่วยตรวจสอบยอดคงเหลือหุ้นเรือนหุ้น เงินให้กู้ยืมและเงินรับฝากรายบุคคล

๒. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันและการกระทำภายนอกองค์กรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการบริหารสู่องค์กรดิจิทัล เน้นการเพิ่มศักยภาพบุคลากรและพัฒนาเทคโนโลยีช่วยปฏิบัติงาน เพื่อรองรับระบบการทำงานในยุคดิจิทัล มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงาน เพื่อขับเคลื่อนภารกิจของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและในปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้เป็นบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงาน ด้านการตรวจสอบบัญชี ซึ่งโปรแกรม Microsoft excel เป็นโปรแกรมสำเร็จรูปมีผู้ใช้งานกันอย่างแพร่หลาย และจากการเข้าตรวจสอบบัญชีพบว่า ปัจจุบันสหกรณ์ได้ใช้โปรแกรมที่หลากหลายในการปฏิบัติงานซึ่งการใช้งานแต่ละระบบนั้นแยกจากกันไม่ได้มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบงานย่อยไปสู่ระบบบัญชีแยกประเภท โดยยกตัวอย่างสหกรณ์ในความรับผิดชอบ ใช้โปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยเอกชน (โปรแกรม คุณสุวัฒน์ ชันเชื้อ) ได้แก่ ระบบสมาชิกและหุ้น, เงินให้กู้, เงินรับฝาก และระบบสินค้า นอกจากนี้สหกรณ์ได้ใช้โปรแกรมบริษัท บางจาก จำกัด ในการบันทึกรายการธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (ประเภทน้ำมันเชื้อเพลิง) และในส่วนของระบบบัญชีได้ใช้โปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งจากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า โปรแกรมที่สหกรณ์ใช้ในการปฏิบัติงานมีความหลากหลายจึงเป็นข้อจำกัดในเรื่องของการรวมข้อมูลยอดคงเหลือในแต่ละบัญชีของสหกรณ์ ดังนั้น จึงได้คิดวิธีการรวมข้อมูลยอดคงเหลือในแต่ละบัญชีโดยการจัดทำไฟล์ด้วยโปรแกรม Microsoft excel ช่วยในการตรวจสอบยอดคงเหลือ ณ สิ้นปีบัญชี โดยใช้เลขทะเบียนสมาชิกในการเชื่อมโยงข้อมูลกับส่วนอื่นเพื่อง่ายต่อการตรวจสอบบัญชี ลักษณะไฟล์จะเป็นการแสดงข้อมูลรายบุคคลที่มียอดคงเหลือในบัญชีเงินกู้และเงินรับฝาก แต่ละประเภทที่สมาชิกมีข้อมูลคงเหลือกับสหกรณ์รวมถึงการแสดงข้อมูลจำนวนบัญชีเงินรับฝากและจำนวนสัญญาเงินกู้คงเหลือ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี มูลค่าหุ้นคงเหลือที่ไม่เป็นไปตามข้อบังคับ และจำนวนสัญญาเงินกู้ จำนวนบัญชีเงินรับฝากคงเหลือที่ขัดกับระเบียบที่สหกรณ์ถือใช้

๓. บทวิเคราะห์/แนวความคิด/ข้อเสนอ และข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไข

๓.๑ บทวิเคราะห์

บุคลากรของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ไม่ว่าจะเป็นผู้สอบบัญชีหรือผู้ช่วยผู้สอบบัญชีต่างเป็นกำลังสำคัญที่ช่วยในการขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้บรรลุวิสัยทัศน์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ในการสร้างความเข้มแข็งโปร่งใสแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ตามแผนปฏิบัติราชการของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ในส่วนที่ ๓ พันธกิจ ข้อ ๓. พัฒนาเทคโนโลยีการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ประเด็นที่ ๓ พัฒนาระบบบริหารจัดการและการให้บริการสู่องค์กรดิจิทัล ในหัวข้อแนวทาง การพัฒนา ข้อ ๓.๒ สร้างและพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถสูง ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาศักยภาพบุคลากรสู่การปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ ควบคู่กับการพัฒนาทักษะและการใช้เครื่องมือในด้านดิจิทัล เพื่อยกระดับผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีให้เป็น Cyber Auditor ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านการสอบบัญชี ความสามารถด้านการใช้เครื่องมือช่วยตรวจสอบ มีการสร้างหรือใช้เทคโนโลยีในงานสอบบัญชีสหกรณ์ เสริมสร้างสมรรถนะ และศักยภาพของผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีเพื่อช่วยในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรในปัจจุบัน

๓.๒ แนวความคิด

เนื่องด้วยโปรแกรม Microsoft Excel เป็นโปรแกรมทำงานด้านตารางคำนวณ (Spreadsheet) สามารถ ทำตาราง สร้างแบบฟอร์ม สร้างการคำนวณ ทำงานกับข้อมูล เตรียมข้อมูล สรุปผลข้อมูล มีเครื่องมือต่าง ๆ มากมาย พร้อม Infographic แบบเข้าใจง่าย ๆ ความสามารถของ Microsoft Excel มีความสามารถ ดังนี้ สูตรคำนวณ (Formula) การทำงานกับข้อมูล (Data) การรักษาความปลอดภัย (Security) เครื่องมือต่าง ๆ (Tools) เครื่องมือในการพัฒนางานอัตโนมัติ (Automation) การทำงานร่วมกัน (Collaboration) โดยการแสดงผลเป็นตารางเปรียบเทียบ เป็นโครงสร้างที่พร้อมจะนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล หรือจัดเตรียมข้อมูลได้ มีความยืดหยุ่นในการทำงานมากขึ้น หากมีการเพิ่มข้อมูล จะมีการ Autofill สูตรให้อัตโนมัติมีเครื่องมือต่าง ๆ อาทิ Total Row, Remove Duplicate อื่น ๆ

ผู้จัดทำผลงานมีจุดมุ่งหมายในการจัดทำไฟล์ด้วยโปรแกรม Microsoft excel ที่สามารถรวมข้อมูล ยอดคงเหลือในแต่ละบัญชีเพื่อช่วยในการแสดงข้อมูลยอดคงเหลือ ณ สิ้นปีบัญชี โดยใช้ทะเบียนสมาชิกในการเชื่อมโยงข้อมูลกับส่วนอื่นเพื่อง่ายต่อการตรวจสอบบัญชี จึงได้จัดทำไฟล์ด้วยโปรแกรม Microsoft excel เพื่อแสดงข้อมูลยอดคงเหลือในแต่ละบัญชีเพื่อช่วยในการตรวจสอบยอดคงเหลือ ณ สิ้นปีบัญชี โดยใช้เลขทะเบียนสมาชิกในการเชื่อมโยงข้อมูลกับส่วนอื่นเพื่อง่ายต่อการตรวจสอบบัญชี ลักษณะไฟล์จะเป็นการแสดงผลข้อมูลรายบุคคลที่มียอดคงเหลือในบัญชีเงินกู้และเงินรับฝาก แต่ละประเภทที่สมาชิกมีข้อมูลคงเหลือกับสหกรณ์รวมถึงการแสดงผลจำนวนบัญชีเงินรับฝากและจำนวนสัญญาเงินกู้คงเหลือ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี มูลค่าหุ้นคงเหลือที่ไม่เป็นไปตามข้อบังคับ และจำนวนสัญญาเงินกู้ จำนวนบัญชีเงินรับฝากคงเหลือที่ขัดกับระเบียบที่สหกรณ์ถือใช้

๓.๓ ข้อเสนอ

เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงและเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล พัฒนาทักษะและการใช้เครื่องมือในด้านดิจิทัล สามารถนำข้อมูลมาช่วยในการตรวจสอบบัญชี ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการบริหารงานในการยกระดับผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีให้เป็น Cyber Auditor ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการสอบบัญชี มีการสร้างหรือใช้เทคโนโลยีในงานสอบบัญชีสหกรณ์ เสริมสร้างสมรรถนะ และศักยภาพของผู้สอบบัญชีและผู้ช่วยผู้สอบบัญชีเพื่อช่วยในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ซึ่งผู้จัดทำผลงานจัดไฟล์เครื่องมือช่วยตรวจสอบยอดคงเหลือทุนเรือนหุ้น เงินให้กู้ยืมและเงินรับฝากรายบุคคลและคู่มือการใช้งาน โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงานดังนี้

ขั้นที่ ๑ ผู้จัดทำผลงานศึกษาสูตรในโปรแกรม Microsoft excel ที่จะนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดทำไฟล์รวมข้อมูล

ขั้นที่ ๒ เขียนสูตรในโปรแกรม Microsoft excel ให้สอดคล้องกับความต้องการ

ขั้นที่ ๓ ขอไฟล์ข้อมูลยอดคงเหลือแต่ละบัญชีในลักษณะไฟล์ Microsoft Excel อาจขอจากเจ้าหน้าที่สหกรณ์หรือดึงไฟล์ข้อมูลจากเข้าโปรแกรม ACL

ขั้นที่ ๔ ตรวจสอบไฟล์ข้อมูลที่ได้รับจากขั้นตอนที่ ๓ ว่าตรงกับรายละเอียดประกอบงบการเงินที่สหกรณ์ส่งให้ตรวจสอบข้อมูล

ขั้นที่ ๕ นำไฟล์ข้อมูลที่ได้รับจากขั้นตอนที่ ๓ วางค่าในไฟล์รวมข้อมูลที่ได้กำหนดไว้

ขั้นที่ ๖ ตรวจสอบข้อมูลในชีตรวมข้อมูล หลังจากไฟล์ Microsoft Excel ดึงรวมข้อมูลรวมถึงกรอกข้อมูลรายละเอียดแต่ละบัญชีในช่องที่กำหนดไว้

ขั้นที่ ๗ นำข้อมูลหลังรวมไปใช้ในการตรวจสอบเพิ่มเติมตามต้องการ

ขั้นที่ ๘ ชักข้อผิดพลาดการทำงานของไฟล์ให้แก่บุคลากรในสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สงขลา

ขั้นที่ ๙ ติดตามประเมินผลการชักข้อผิดพลาดโดยการออกแบบสอบถามให้บุคลากรในสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สงขลาประเมินผล

๓.๔ ข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้น และแนวทางแก้ไข

๓.๔.๑ สหกรณ์บางสหกรณ์ไม่มีการจัดทำข้อมูลเป็นไฟล์ Microsoft excel และโปรแกรมที่ใช้ปฏิบัติงานไม่สามารถแสดงรายการข้อมูลเป็นไฟล์ Microsoft excel ได้ แนวทางแก้ไข โดยการใช้โปรแกรม ACL ในการส่งออกไฟล์ข้อมูลเป็น Microsoft excel เช่น โปรแกรมระบบบัญชีที่พัฒนาโดยเอกชน (โปรแกรม คุณสุวัฒน์ ชันเชื้อ) ไม่สามารถส่งออกข้อมูลเป็นไฟล์ Microsoft excel ได้ แต่เมื่อนำก่อนข้อมูลเข้าโปรแกรม ACL สามารถส่งออกข้อมูลเป็นไฟล์ Microsoft excel ได้

๓.๔.๒ ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชี อาจไม่เชื่อมั่นในไฟล์ Microsoft excel ที่ได้รับจากสหกรณ์ โดยกังวลว่าเจ้าหน้าที่สหกรณ์จะทำการแก้ไขไฟล์ก่อนส่งให้ผู้สอบบัญชี แนวทางแก้ไข คือ ตรวจสอบยอดคงเหลือแต่ละบัญชีหลังจากได้รับไฟล์ข้อมูล Microsoft excel กับรายละเอียดประกอบงบการเงินที่สหกรณ์ส่งให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบ

๓.๔.๓ เนื่องจากแนวคิดเป็นการนำข้อมูลรายการเคลื่อนไหวทางบัญชีของแต่ละบัญชี ซึ่งในแต่ละธุรกิจใช้โปรแกรมในการปฏิบัติงานต่างกัน ดังนั้น รูปแบบรายงานจากโปรแกรมแต่ละโปรแกรมรูปแบบต่างกัน จึงต้องอาศัยการจัดไฟล์เบื้องต้นก่อนนำข้อมูลมาใช้งาน

๓.๔.๔ ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีปัจจุบันมีข้อจำกัดในเรื่องของการใช้เทคโนโลยี การใช้งานโปรแกรม Microsoft Excel การใช้งานคำสั่ง Microsoft excel และการลงข้อมูลในไฟล์มีหลายขั้นตอน อาจเป็นข้อจำกัดในการใช้ไฟล์ Microsoft excel แนวทางแก้ไข จัดทำคู่มือการใช้งาน

๔. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีของสำนักงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์สงขลามีความรู้ ความเข้าใจ สามารถใช้ประโยชน์จากไฟล์เครื่องมือช่วยตรวจสอบยอดคงเหลือทุนเรือนหุ้น เงินให้กู้ยืมและเงินรับฝากรายบุคคล ช่วยในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ได้รวดเร็ว ถูกต้อง และมีคุณภาพมากขึ้น

๕. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ร้อยละ ๕๐ ของผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีของสำนักงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์สงขลา ได้รับการสอนแนะเครื่องมือช่วยตรวจสอบยอดคงเหลือทุนเรือนหุ้น เงินให้กู้ยืมและเงินรับฝากรายบุคคลและใช้งานได้

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ผู้ปฏิบัติงานสอบบัญชีของสำนักงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์สงขลาที่ได้รับการสอนแนะเครื่องมือช่วยตรวจสอบยอดคงเหลือทุนเรือนหุ้น เงินให้กู้ยืมและเงินรับฝากรายบุคคล มีความพึงพอใจระดับมาก ร้อยละ ๕๐ (ตอบแบบสำรวจความพึงพอใจ)

(ลงชื่อ).....

(นางสาวกนกอร สุนทรสวัสดิ์)

ผู้ขอประเมิน

วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๘